

AZ 'ÉV TÖMEGTAKARMÁNYA 2020'

Dr. Orosz Szilvia
Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

Kedves Kollégák!

Ezúton kihirdetjük az 'Év tömegtakarmánya 2020' díjakat a tavaszi és nyári betakarítású szilázsok/szenázsok kategóriáiban. Három **kategóriában hirdettünk győzteseket**. Az alábbiakban látják a vizsgálatba vont kategóriákat és a mintaszámokat (**2020. május 1. - 2021. február 24.**):

1. lucernaszilázs és lucernaszenázs: 272 minta
2. fűszilázs/szenázs (olaszperje, hibridperjék, Festu-loliumok, perjefélék keveréke és egyéb fűvek): 119 minta
3. rozsszilázs/szenázs (rozsa: kalászhányás előtt betakarítva): 122 minta

A legjobb lucernaszilázsok és -szenázsok kiválasztásakor az alábbi szempontokat és értékeket vettem alapul:

- Lucerna esetében a minimális **szárazanyag-tartalmat** 30%-nál húztam meg, de azon mintákat is benn hagytam a versenyben, amelyeknek 30% alatti szárazanyag-tartalom mellett jó volt az erjedése.
- A szűkítés során az **RFV** (NDF és ADF alapú értékelés) volt az első szelekciós paraméter (160 pontérték felett). Reális cél lenne a prémium minőség

kitűzése, ami 170 feletti pontszámot jelent.

- Ezt követte a **rostösszetétel** (NDF < 40% sza., ADF < 30% sza. ADL < 5% sza.), de az igazán jó minőség esetében az NDF 35% sza. alatti.
- Majd a **rost emészthetősége** (NDF₄₈ > 45% sza.) következik.
- Idén is kiemelt szerepet kapott a **hamutartalom** az értékelésben, mert ezen paraméterben elmaradunk Európától. A 10% alatti hamutartalom célként tűzhető ki a jövőben, de most 12%-ot vettem szelekciós határértéknek.
- Ezt követte a **nyersfehérje**. Ha az előző paraméterekre figyeltünk, és helyes tápanyag-utánpótlási technológiánk van, akkor a nyersfehérje-tartalom meghaladja a 20%-ot. Szelekciós paraméterként a minimum 21% nyersfehérje-tartalmat tűztem ki célként.
- A **nitráttartalmat**, mint állategészségi kockázati tényezőt értékeltem a szűkítés során. A határértéket 0,3% (3 g/kg sza.) értéknél húztam meg.
- A jó minőségű **szilázs erjedése** sem maradhat el az értékelésből, ezt volt az utolsó paramétercsoport, amit ellenőriztem. Elsősorban a tejsav mennyisége és az ammóniatartalom (fehérjebomlásra utaló paraméter) volt a fókuszban.

AZ ÉV LUCERNASZILÁZSAI/SZENÁZSAI

A 272 mintából a legjobb 11 lucernaszilázst és -szénázst emeltem ki. Gratulálunk!

- Zsadányi Malom 97 Kft.
- Alattyáni Tejtermelő Kft.
- Rábapordányi Mg. Zrt.
- Tárnok Sándorné EV
- Mocsai Búzakalász Szövetkezet
- Agrár-Ker Kft., Csanádpalota
- Borjádi Mg. Zrt.
- Bircsák Farm Kft.
- Dávodi Augusztus 20 Zrt.
- Hód-Mezőgazda Zrt.
- Seregtej Kft.

A 2020. év legjobb lucernaszilázsának a táplálóanyag-tartalma és erjedése az 1. táblázatban látható.

1. TÁBLÁZAT A 2020. ÉV LEGJOBB LUCERNASZILÁZSAINAK ÉS -SZENÁZSAINAK A TÁPLÁLÓANYAG-TARTALMA ÉS ERJEDÉSE (272 MINTA, NIR ADATBÁZIS, ÁT KFT.)

		ATH2005031	Átlag 2020
		1. díj	272 minta
Szárazanyag	g/kg sza.	387	405
Nyersfehérje	g/kg sza.	236	192
Nyersrost	g/kg sza.	172	269
Nyershamu	g/kg sza.	118	120
Cukor	g/kg sza.	22	31
aNDFom	g/kg sza.	301	410
ADF	g/kg sza.	218	319
ADL	g/kg sza.	42	59
RFV		>200	150
OMd (emészthetőség, 48)	%	73,7	67,3
NEI (MT. Kódex)	MJ/kg sza.	6,01	5,44
pH		4,8	4,8
NH ₃ -N % összN	% N	8,0	11,4
Tejsav	g/kg sza.	53	47
Ecetsav	g/kg sza.	11	22
T:E		4,8	3,1
Nitrát	g/kg sza.	0,2 alatt	1,3

aNDFom: hamuval korrigált, amilázzal kezelt NDF, dNDF₄₈: az emészthető NDF 48 órás in vitro inkubációval meghatározva (NIR),
OMD48: szerves anyagok emészthetősége 48 órás in vitro inkubáció alatt (NIR),

AZ 'ÉV LUCERNASZILÁZSA 2020' (272 MINTÁBÓL KIVÁLASZTVAJ) DÍJÁT AZ ALÁBBI CÉGNEK ADJUK ÁT. GRATULÁLUNK!

Zsadányi Malom 97 Kft.
ATH2005031

AZ ÉV FŰSZILÁZSAI/SZENÁZSAI

A legjobb fűszilázsok és -szénázok kiválasztásakor az alábbi szempontokat és értékeket vettem alapul:

- Az intenzív füvek esetében a minimális **szárazanyag-tartalmat** 28%-nál húztam meg, mivel a magasabb kiindulási cukortartalom segíti a tejsavas erjedési folyamatot. Kémiai silózási adalékanyagok mellett akár a 25% szárazanyag-tartalom is adhat megfelelő minőségű erjedést (a csurgaléklé képződésére azonban számítani kell).
- Ezt a paramétert követte a **rost emészthetősége** ($NDF_{48} > 65\%$ sza.).
- A **rostösszetétel egyre szigorúbb megítélése** következett ($NDF < 45\%$ sza., $ADF < 30\%$ sza., $ADL < 25\%$ sza., nyersrost $< 25\%$ sza.).
- Idén is kiemelt szerepet kapott a **hamutartalom**. Törekedni kell a **10% alatti hamutartalomra!**
- Ezt követte a **nyersfehérje-tartalom**. Szelekciós paraméterként a minimum 15% nyersfehérje-tartalmat tűztem ki célként.
- A **nitráttartalmat**, mint állategészségi kockázati tényezőt értékeltem a szűkítés során. A határértéket 0,4% (4 g/kg sza.) értéknél húztam meg, pedig a **0,3%, azaz 3 g/kg sza. lenne az ideális**. Sok jó fűszilázs esett át a rostán a magas nitráttartalom miatt.

- A jó minőségű fűszilázs erjedése esetében a tejsav mennyisége és az ammóniatartalom (fehérjebomlásra utaló paraméter) volt a fókuszban.

A 119 mintából a legjobb 11 fűszilázs és -szénáz termelőjét választottam ki. A fűszilázsok és -szénázok között a legkiválóbbakat az alábbi telepeken készítették 2020-ban:

- Zsadányi Malom 97 Kft.
- Cosinus Gamma Kft.
- Magyaralmási Agrár Zrt.
- Agroprodukt Zrt., Ihász-Zsigmondháza
- Agroprodukt Zrt., Marcalgergelyi
- Agroprodukt Zrt., Csót-Újmajor
- Tedej Zrt., Daróczi major
- Bátortrade Kft., Nyírbátor
- Berek-Farm Kft.
- Törökszentmiklósi Mg. Zrt.
- Pernyéspusztá Kft.

A 2020. év legjobb fűszilázsainak és -szénázainak a táplálóanyag-tartalma, emészthetősége és erjedése a 2. táblázatban látható.

2. TÁBLÁZAT 2020. ÉV LEGJOBB FŰSZILÁZSAINAK ÉS -SZENÁZSAINAK A TÁPLÁLÓANYAG-TARTALMA ÉS ERJEDÉSE (NIR ADATBÁZIS, ÁT KFT.)

		ATH2100055	Átlag 2020
		1. díj	119 minta
Szárazanyag	g/kg	339	360
Nyersfehérje	g/kg sza.	200	146
Nyersrost	g/kg sza.	236	267
Nyershamu	g/kg sza.	98	109
Összcukor	g/kg sza.	66	70
aNDFom	g/kg sza.	429	497
ADF	g/kg sza.	247	297
ADL	g/kg sza.	14	27
NDF lebonthatóság (48)	%	76,2	63,6
Lebontható NDF (48)	g/kg sza.	327	311
OMd (emészthetőség, 48)	%	80,5	72
NEI	MJ/kg sza.	7,12	6,17
pH		4,1	4,4
NH3-N (összn %)	%	7	10
Tejsav	g/kg sza.	104	61
Ecetsav	g/kg sza.	14	14
T:E		7,4	6
Nitrát	g/kg sza.	3,7	4,0

OMD48: szerves anyagok emészthetősége 48 órában in vitro inkubáció alatt (NIR), aNDFom: hamuval korrigált, amilázal kezelte NDF, NDFd₄₈: az NDF emészthetősége 48 órában in vitro inkubáció alatt (NIR), dNDF₄₈: az emészthető NDF 48 órában in vitro inkubációval meghatározva (NIR)

AZ 'ÉV FŰSZILÁZSA 2020' (119 MINTÁBÓL KIVÁLASZTVA) DÍJAT AZ ALÁBBI CÉGNEK ADJUK ÁT. GRATULÁLUNK!

Zsadányi Malom 97 Kft.
ATH2100055

Egy telep, két első helyezés. Talán igazságtalannak tűnik, hiszen sok jó takarmány van Magyarországon. Miért egy cég kapott két díjat? Hosszan beszélgettem Árpád Arnolddal, és kiállok a két díj mellett, jó helyre került mindkettő. Évek jó és rossz tapasztalata alapján kialakult tudatos termesztési és betakarítási technológia, valamint a körütekintés mellett rendkívül okszerű gondolkodás áll az eredmények mögött. Ezek nem 'véletlenül' jól sikerült szilázsok. A következő számban olvashatnak majd a

legjobb lucernaszilázs és olaszperjeszilázs történetéről, termesztési és betakarítási technológiájáról, és a telep tejtermelésének emelkedéséről (amiben elévülhetetlen szerepe van a Suxyl-szilásznak). Egészen meglepő és sokak számára döbbenetes lesz, amit a lucerna vs. olaszperje vs. tejtermelés viszonyulásában Arnold (teleptulajdonos) e két növényről gondol. És dönt. Ezt követően pedig egy üzemi gazdasági számítás következik a két takarmány összehasonlításáról.

AZ ÉV ROZSSZILÁZSAI/SZENÁZSAI

A legjobb rozsszilázsok kiválasztásakor az alábbi szempontokat és értékeket vettem alapul:

- A rozs esetében a minimális szárazanyag-tartalmat 28%-nál húztam meg. A **romlási folyamatokat gátló anyagok használatát javaslom** (Xtrasil, savkeverékek), mivel ezen silózási adalékanyagok mellett akár a 25% szárazanyag-tartalom is adhat megfelelő minőségű erjedést (a csurgaléklé képződésére azonban számítani kell).
- Ezt követte a rosttartalom, a rostösszetétel (NDF < 55% sza., ADF < 33% sza., ADL < 3% sza., nyersrost < 30% sza.).
- A rostemészthetőség (NDF₄₈ > 65%) szintén elsődleges szempont volt, mivel a rozs gyors öregedése miatt ez kritikus a technológiában.
- Az értékelés során nagy hangsúlyt kapott a hamutartalom (maximum 12% sza.).
- A fehérjetartalom minimumértékét 15% sza.-nál húztam meg.
- A nitrát is szelekciós paraméter volt (< 0,4%, azaz < 4 g/kg sza.). Több takarmányminta ezen paraméter miatt nem kerülhetett a legjobbak közé! A **fiatal alapanyagok között sok volt a nitrátos!**
- A jó minőségű rozsszilázs erjedése esetében a tejsav mennyisége és az ammóniatartalom (fehérjebomlásra utaló paraméter) volt még a fókuszban.

A 122 mintából a legjobb 16 rozsszilázs és -szénázs termelőjét választottam ki. A rozsszilázsok és -szénázsok között a legkiválóbbakat az alábbi telepeken készítették 2020-ban.

- Emődi Mezőgazdasági Zrt.
- Hód-Mezőgazda Zrt.
- Lónya Tejtermelő Kft.
- Vásárhelyi Róna Kft.
- Toldi-Tej Kft., Nagykőrös
- Extra Tej Tejtermelő Kft.
- Pálhalmai Agrospeciál Kft.
- Tedej Zrt., Daróczi major
- CELLI-„Sághegyalja” Zrt., Celldömölk
- Mezőfalvai Mg. Zrt.
- Rábapordányi Mg. Zrt.
- Szombathelyi Tg. Zrt., Ják-Felsőnyírvár
- Galgamenti Mg. Kft., Tura
- Agrárgazdaság Kft., Debrecen
- Pinkamenti Agrár Kft.
- Bircsák Farm Kft.

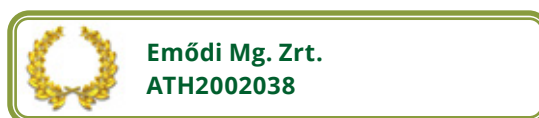
Prof. Kruppa József akadémikus-üzletember, az egyik legnépszerűbb hazai tömegtakarmány rozs nemesítője és fajtatulajdonosa

A 2020. év legjobb rozsszilázsainak a táplálóanyag-tartalma, emészthetősége és erjedése a 3. táblázatban látható.

3. TÁBLÁZAT A 2020. ÉV LEGJOBB ROZSSZILÁZSAINAK A TÁPLÁLÓANYAG-TARTALMA ÉS ERJEDÉSE (122 MINTA, NIR ADATBÁZIS, ÁT KFT.)

		ATH2002038	Átlag 2020
		1.díj	122 minta
Szárazanyag	g/kg sza.	352	319
Nyersfehérje	g/kg sza.	190	145
Nyersrost	g/kg sza.	227	252
Nyershamu	g/kg sza.	97	95
Összcukor	g/kg sza.	17	58
aNDFom	g/kg sza.	447	492
ADF	g/kg sza.	241	270
ADL	g/kg sza.	15	21
NDFd ₄₈	%	76	67
dNDF ₄₈	g/kg sza.	341	326
OMd ₄₈	g/kg sza.	78	73
NEI	MJ/kg sza.	5,98	5,92
pH		4,1	4
NH ₃ -N (összN %)	% N	8	10
Tejsav	g/kg sza.	86	67
Ecetsav	g/kg sza.	3	11
T:E		29	9
Nitrát	g/kg sza.	1,5	3,5

AZ 'ÉV ROZSSZILÁZSA 2020' (122 MINTÁBÓL KIVÁLASZTVA) DÍJAT AZ ALÁBBI CÉGNEK ADJUK ÁT. GRATULÁLUNK!

A lucerna- és rétiszéna mintákból az alacsony mintaszám miatt nem választottunk díjnyertest, de az átlagértékeket

a 4. táblázatban bemutatjuk. Ezekre az adatokra sajnos nem lehetünk büszkéek!

4. TÁBLÁZAT A 2020. ÉV LUCERNA- ÉS RÉTISZÉNAINAK A TÁPLÁLÓANYAG-TARTALMA (34 LUCERNASZÉNA MINTA, 39 RÉTISZÉNA MINTA, NIR ADATBÁZIS, ÁT KFT.)

		Lucernaszéna átlag 2020	Rétiszéna átlag 2020
Nyersfehérje	g/kg sza.	177	102
Nyersrost	g/kg sza.	322	328
Nyershamu	g/kg sza.	96	85
Összcukor	g/kg sza.	46	40
NDF	g/kg sza.	511	662
ADF	g/kg sza.	374	373
ADL	g/kg sza.	70	51
NDF lebonthatóság (48)	%	32	31
Lebontható NDF (48)	g/kg sza.	160	202
RFV		111	-
OMd (emészthetőség, 48)	%	60	52
NEI	MJ/kg sza.	4,90	4,87

Idén is kiváló minőségű tömegtakarmányok közül kellett kiválasztani a legjobbakat. Hasonlóan szép eredményeket

és jó időt kívánok a következő tavaszi szezonhoz!